

tighed og Kapital er det, som Staten skal hjælpe de mindre Landbrugere til, og i denne Retning kan der udrettes ikke saa ganske Lidt netop gjennem Indenrigsministeriet. Jeg kunde have Lyst til at spørge Indenrigsministeren, om han ikke er tilfands at tage noget mere fat paa Arbeider-spørgsmaalet, end sket er. Det er mange Aar siden, Arbeiderkommissionen blev nedsat — det var en af den høitærede Ministers første Handlinger at nedsætte denne Kommission — den blev efter majsommeligt Arbejde endelig færdig, men vi vente forgjæves paa, hvilke Resultater der skal komme frem. Brede Medlemmer af Thinget, der have været her tidligere, vilde være bekendte med, at jeg i Forbindelse med Andre har indbragt et Lovforslag om Understøttelseskasjer. Det blev haardt kritiseret og medtaget, men det er ikke nok at gjøre det, det er ikke nok at rive ned, hvad Andre forsøge at bygge op, men fremfor Alt maa man vise, at man kan gjøre det bedre, og fremfor Alt maa de vise det, som ere i Besiddelse af Kraft dertil, og det maa man mene, at Indenrigsministeriet er, navnlig da det har haat een eller næsten to Kommissioner til sin Veiledning. Jeg vilde derfor gjerne vide, om ikke den ærede Indenrigsminister tænker paa at komme Alderdomsforpørgelseskasjer, Sygetasjer eller andre lignende Institutioner af dem, som ere behandlede af Arbeiderkommissionen, til Hjælp. Dermed siger jeg ikke, at jeg er enig med Arbeiderkommissionen, langtfra, men det var ønskelig at faae de Ting under Forhandling for at komme til et Resultat; thi Arbeider-spørgsmaalet kan ikke udflydes i det Uendelige; det vil engang komme frem med Kraft, og man vil maaffe da blive nødt til at imødekomme Fordringer, som man tidligere kunde have undgaaet at imødekomme, naar man havde handlet raft. Jeg vilde derfor tro, at det er for tjenstligt, om Indenrigsministeren, ligesom han har erkjendt, at der er Trang til Prioritetslaan — de Ansøgninger, der indkom om Laan af de 1,200,000 Kr., som udblaantes i Anledning af, at Theatrets Gjæld blev udbetalt, bære Vidnesbyrd om Trangen — ogsaa vilde erkjende det Samme med Hensyn til Drifts-laan; thi hertil er der, som sagt, Trang ligesaa vel som til Prioritetslaan. I de af mig nævnte Punkter er der en Mængde Ting, som vilde faae en meget stor Indflydelse paa Agerbrugets Opkomst, naar Indenrigsministeren vilde tage fat derpaa saavel som paa de øvrige Rilder, hvoraf vort Lands Velstand er afhængig. Jeg skal dermed forlade den ærede Indenrigsministers Budget for at bucle nogle Dieblkke ved den ærede Kultusministers. Man maa strag erkjende, naar man ser paa dette Budget, at der gaar ligesom en menneftevenlig og tillige — havde jeg nær sagt, og jeg kunde gjerne sige det — demokratisk Bestræbelse gjennem Kultusministeriets Budget. (Udfrydelse.) Ja, jeg siger baade menneftevenlig og

jeg kan gjerne ogsaa sige demokratisk. Naar jeg siger menneftevenlig, siger jeg derved til, hvad Ministeren med ikke ringe Held og Arbejde har gjort for dem, der trænge mest, de Landsvage af forskjellig Art. Ogsaa de 3,000 Kr., der iaar findes opførte paa Finantslovsforslaget til at understøtte Selskabet for Blindes Selvirkfomhed, gaa i samme Retning. Naar jeg sagde, at der gaar en Slags demokratisk Bestræbelse tillige igjennem dette Budget, tænker jeg navnlig paa Forholdet med Kommunitetet. Jeg er i det Stykke slet ikke enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), der syntes at være ulivfreds med, at der nu af de mange Lufind blev givet Noget til de Studenter, som ikke vare vandrede frem ad den reglementerede Bane, dem, der ikke gaa frem ad Latinskoleveien. Det ærede Medlem sagde, at man skulde ikke give en Bevilling for at hjælpe Middelmaadigheder frem og Folk, hos hvem der ikke var Kald tilstede, men hvor mange Middelmaadigheder tror man ikke, at der kommer frem ad den reglementerede Bei uden Kald. Jeg vil spørge, hvor man har den største Betryggelse for, at der er Kald tilstede, enten efter Konfirmationsalderen eller med 10—12aars Alderen? Jeg skal gjerne indrømme, at der er forøvrigt ikke en Ting, uden at der kan klæbe Misbrug derved. At der ved de Understøttelser, der gives paa denne Maade — jeg tror det er nogle og tredive Lufind — til den Slags Studenter, der først begynde i den modne Alder, kan lofles enkelte Folk til Studeringer, som der ikke skulde, er meget muligt. Men hvem kan sige, at, fordi en Student ikke har været saa heldig at faae bedste Karakter, burde han derfor ikke gaa den Bei; jeg mener tværtimod, at han desuagtet godt kan blive en meget nyttig Mand i den Gjerning, han ønsker at udføre. Det kan være, at de uheldige Forhold, under hvilke han er opvoget, den uheldige Ledelse, han har været under, og det at han er kommen lovlig sent til Studium kan bevirke, at han ikke kan være saa bevægelig paa et eller andet Punkt, f. Ex. ikke kan huske saa mange Closer, som Drengene kunne, men derfor er det ingenlunde sagt, at han ikke siden kan blive en ligesaa dygtig Mand i sin Gjerning. Jeg har tværtimod den Opfattelse, at de Studenter, som komme frem ved de 32,000 Kr. af Kommunitetets Midler, skulle blive til stor Befrielse for en Folkeudvikling. Jeg paaskønner, at den ærede Minister har gjort sit Bedste til at medvirke til denne Sags Fremme. Jeg hørte nok, at det ærede Medlem betlagde sig over, at det tog saa meget af Kultusministeriets Tid, men jeg kan ikke negte, at denne Omfindtlighed overfor Kultusministeriet eller lige overfor en eller anden enkelt Assistent var mig noget paafaldende. Navnlig da Udvalget foregaar omtrent ens til Alle, tror jeg ikke, at det kan være noget saa besværligt Arbejde at gennemgaa Ansøgningerne. Jeg vil naturligvis